

Lavantinske škofije

uradni list.

Vsebina: 51. Zahvala svetega očeta Pija XI. za Petrov novčič 1923. — 52. Altare maius privilegiatum. — 53. Reservationis casum conscientiae revocatio atque concessio facultatis absolvendi a censura Ordinario reservata. — 54. Tribunalis ecclesiastici dioecesani nova constitutio. — 55. Examinatorum prosynodalium elec-
tio et confirmatio. — 56. Katoliška kapela v Drvaru. Prošnja za prispevke. — 57. Izdajanje novega homi-
letsko-katehetskega lista. — 58. Slovstvo.

51.

Zahvala svetega očeta Pija XI. za Petrov novčič leta 1923.

Segreteria di Stato
di Sua Santità. Dal Vaticano, 12. Novembre 1923.
N. 23855.

Illustrissime ac Reverendissime Domine!

Ad levandas Apostolicae Sedis necessitates, in-
gravescentes in dies, ista dioecesis tua, te quidem cu-
rante ac praeeunte, conspicuam pecuniae vim Den.
22.000.— per Apostolicum Nuntium Beatissimo Patri
mittendam curavit. Gratum id sane accidit, ut facile
intelliges, Sanctitati Suae, Quae in ea re novum ac
insigne quoddam agnovit obsequii pietatisque argu-
mentum. Quare debitas grates iis omnibus agens qui

stipem contulerunt, Augustus Pontifex felicissima quae-
que enixe a Deo ipsis precatur. Eorum vero dilectione-
mem pari rependens caritate, apostolicam benedictionem,
coelestium munera conciliatricem, tibi, clero popu-
loque tuae vigilantiae commisso amantissime in Do-
mino impertitur.

Hanc libenter nactus opportunitatem, sensus exi-
stimationis maxima in te meae confirmo, qua sum ac
permanere gaudeo

Ill.mo ac Rev.mo Domino
Andreae Karlin
Episcopo Lavantinensi.

Amplitudini Tuae
addictissimus
P. Card. Gasparri.

52.

Altare maius privilegiatum.

Vigore Can. 916 designamus et declaramus a 1-
tare maius privilegiatum quotidianum perpetuum,
dummodo aliud non habeatur, in Nostra ecclesia ca-
thedrali et in omnibus dioecesis Lavantinae ecclesiis
abbatialibus, collegiatis, conventionalibus, paroecialibus,
quasi-paroecialibus, non autem in oratoriis publicis vel

semi-publicis, nisi sint ecclesiae paroeciali unita seu
eiusdem subsidiaria.

Maribori, die 27. Oct. 1923.

Andreas, m. p.
Episcopus.

53.

**Reservationis casum conscientiae revocatio atque concessio facultatis
absolvendi a censura Ordinario reservata.**

Per Ordinariatus Lavantini decretum¹ de die 1.
Januarii 1917 iam aliqui casus antea iurisdictioni epi-
scopali reservati sublati sunt in vigore manentibus
duobus ibidem enumeratis. Nos vero re accurate per-

pensa auditoque Capitulo cathedrali inde a Dominica
prima Adventus, a die 2. Decembris 1923, revocamus
et tollimus etiam istos duos casus, ita ut ab hoc tem-
pore nulli casus conscientiae iurisdictioni episcopali
reservati existant nec in dioecesi Lavantina nec in ter-
ritoriis Nobis nuper a Sancta Sede tamquam Adminis-
tratori Apostolico subjectis. Monemus tamen confes-

¹ Folium officiale dioecesis Lavantinae anni 1917. Num. I.
pagg. 1—4.

sarios, ut studio et prudentia adhibeant omnia opportuna remedia ad inolita vitia convellenda.

Meminerint porro omnes Nobis subditi confessarii se gravi obligatione constringi, ut distincte noscant singulas censuras, praesertim excommunicationes ipso iure tum Sedi Apostolicae tum Ordinario tum nemini reservatas, quae summatim proponuntur in folio officiali dioecesis Lavantinae¹, atque ut diligenter discant earumdem interpretationes et explanationes apud probatos auctores facultatesque ipso iure sibi concessas. Consulentes insuper saluti animarum, succurrentes humanae miseriae magis caritate quam potestate, concedimus facultatem absolvendi poenitentes ab excommunicatione Ordinario reservata incursam a procurantibus abortum, matre non excepta, effectu secuto (Can. 2350 § 1):

¹ Idem anni 1918. Num. XVII. pagg. 209—214.

1. Canonicis actualibus et honorariis Ecclesiae cathedralis nec non decanis (etiam administratoribus decanatus).

2. Singulis superioribus maioribus et localibus ordinum et congregationum earumque substitutis ad tempus absentiae.

3. Singulis missionariis eosque adiuvantibus confessariis tempore sacrarum missionum.

Aliis confessariis, praesertim iisdem, qui confessiones excipiunt in ecclesiis, ad quas sacrae prægredi nationes fieri solent, item in nosocomiis et carceribus, ad eorum porrectas preces eandem facultatem ad tempus libenter concessuri sumus vel iam ad tempus concessam approbamus. .

Maribori, die 21. Novembris 1923.

† Andreas
Episcopus.

54.

Tribunalis ecclesiastici dioecesanai nova constitutio.

Praescriptis canonum 1572—1593 Codicis iuris canonici obsecundantes, Tribunal ecclesiasticum dioecesanum primae instantiae, abrogato decreto die 4. Novembris 1918 hac de re dato¹, hisce, auditio Capitulo cathedrali, noviter constituimus. Cui Tribunali potestatem committimus ordinariam, iudicandi de causis contentiosis et criminalibus nec non matrimonialibus, exceptis iis, quae sunt vel Sedi Apostolicae reservatae aut ad eandem advocatae (can. 1570), vel aguntur inter religiosos exemptos (can. 1579), vel pertingunt ad canones 2142—2194, vel denique, quas in casu Ipsi Nobis reservabimus (can. 1573. § 2).

Sunt ergo in Iudicium istud dioecesanum electi:

Officialis: Martinus Matek, Dr. rom. in iure can.

Vice-officialis: Dr. theol. Ioannes Tomažič.

¹ Folium officiale dioec. Lavant., 1918. Num. XVII. al. 114.
pag. 209 sq.

Iudices prosynodales: Franciscus Moravec, Rudolfus Janežič, Aloisius Arzenšek, Maximilianus Vraber, Doctor rom. in iure can.

Auditor et relator: Pro casu constituetur unus ex iudicibus.

Notarius: Usque ad nominationem Canonici iunioris hoc officio fungetur Vice-officialis.

Promotor iustitiae: Dr. theol. Iosephus Somrek.

Defensor vinculi: Vincentius Močnik.

Advocatus: Dr. theol. et phil. Antonius Medved.

Apparitor: Franciscus Xav. Osterc.

Cursor: Famulus Cancellariae episcopalis.

Praenominati praeter cursorem munere suo devincientur iuramento in manus Nostras praestando.

Maribori, die 24. Novembris 1923.

† Andreas m. p.
Episcopus.

55.

Examinatorium prosynodalium electio et confirmatio.

Quum iuxta canones 385—390 Codicis iuris canonici in quavis dioecesi habeantur examinatores, qui operam suam diligenter navent, praesertim experimenti, habendis ad provisionem paroeciarum, Nos, de consilio Capituli cathedralis, abrogando decretum de constitutis examinatoribus promovendorum ad beneficia curata prosynodalium, dato die 4. Novembris 1918¹, praedictum Examinatorium constituimus, ut sequitur:

Praeses in tentaminibus concursualibus: Episcopus.

Vice-praeses: Martinus Matek, Dr. rom. in iure can.

¹ Folium officiale dioec. Lavant., 1918. Num. XVII. al. 115.
pag. 210.

Examinatores prosynodales: Dr. theol. Ioannes Tomažič; Franciscus Moravec; Rudolfus Janežič; Aloisius Arzenšek; Maximilianus Vraber, Dr. rom. in iure can.; Franciscus Kovačič, Dr. philos.; Dr. theol. Iosephus Somrek; Dr. theol. Iosephus Jeraj; Vincentius Močnik; Dr. theol. et phil. Antonius Medved.

Vice-praeses et examinatores coram Nobis iurabunt, se quacumque humana affectione postposita fideliter munere suo functuros esse.

Maribori, die 24. Novembris 1923.

† Andreas m. p.
Episcopus.

Katoliška kapela v Drvaru. Prošnja za prispevke.

Preljubi moji Lavantinci!

Prvi dan tekočega meseca novembra, ko smo obhajali častitljivi praznik Vseh svetnikov, mi je od odbora za zgradbo rim. katoliške kapele in župnišča v Drvaru v Bosni došla ta le prošnja z dne 30. okt. 1923:

Vaša Presvetlost!

Boj za vsakdanji kruh je vrgel tudi kopo nas Slovencev v Bosno, kjer delamo nekateri že več let v tovarnah in velikih bosanskih šumah tvrdke „Šumsko-industrijsko Preduzeče Drvar-Doberlin. V Drvaru nas je okoli 1.000 rimokatolikov; v šumske kolonijah Oštrelju, Potocih, Srnetici in Grmeču, ki spadajo tudi pod Drvar, biva več stotin katolikov, tako da nas je blizu 2000 duš, ki nimajo ne cerkve ne duhovnika. Naš dušni pastir je 30 km, to je 7 ur daleč od nas in stanuje v Petrovcu ter pride, ker ondi ni železnice, voz pa preveč stane, le malokdaj v Drvar, da daruje tukaj sveto mašo. Mnogo dece umrje brez krsta, največ naših se odseli v večnost brez prejema svetih zakramentov za umirajoče, mrtvece pokapamo brez duhovnika, ker naš dušni pastir zavolje velike dáljave in velikih stroškov, po zimi pa tudi zavoljo velikih sneženih nametov ne more k nam. Voza mu mi siromašni delavci ne moremo plačati, sam pa tudi ne, ker živi v zelo tesnih gmotnih razmerah. Božič, Velika noč in vsi prazniki nam minejo tako, da nikdar ni tukaj svete maše.

Začeli smo pobirati milodare, da bi kupili zemljišče in na njem sezidali kapelico in hišico za duhovnika ter imamo dovoljenje za to od politiške oblasti.

Naša tovarna nam je dala D 5.000. —

Ker ni mogoče, da bi mi rimokatoličani, ki kot tovarniški delavci zaslужimo komaj kos kruha, sami dosegli svoj cilj, se obračamo na Vašo Presvetlost s ponižno prošnjo, da bi dovolili, da bi se v vseh cerkvah Lavantske škofije enkrat pobirali milodari za nas, katere prosimo poslati na našega presvetlega gospoda škofa Jozo Gariča v Banjaluki s pripombo, da je denar namenjen za zidanje rimokatoliške kapele v Drvaru.

V nadi, da nam prošnja ne bo odbita, izrekamo naprej tisočeri: Bog plati!

Predragi mi škofljanji!

Pravkar prečitana prošnja, spisana od trde roke močnovernega delavca, mi je globoko segla v sreči, mislim da Vam tudi. Sedaj pa pokažimo to dejanski s tem, da jo uslišimo ter po svojih močeh prispevamo

v označeni namen, da se čimprej zgradi v Drvaru katoliška kapela s primernim župniščem vred. Tu bi predvsem povabil in lepo prosil naše radodarno delovno ljudstvo, naj se z milodari in prispevki spomni naših slovenskih rojakov v tujini, ki vzdihujejo v dušni lakoti in prosijo kruha, in nikogar ni, da bi jim ga lomil (Žal. p. Jer. 4, 4).

Pomagajmo torej vsi brez razlike stanu in starosti. Zlasti pa Vi, krščanski delavci, prihitite na pomoč svojim stanovskim tovarišem, ki si v daljnih bosanskih gozdovih s težkim delom in med velikimi nevarnostmi služijo potreben živež za telo, pri tem pa še za dušo nimajo nič. Prav radi bi hodili k božji službi, pa nimajo kam, prejemali bi svete zakramente, pa nimajo ne cerkve, ne izpovednika, še umirajoči ga ne dobijo, ker je preveč oddaljen od njih. Stopimo v duhu na kraj zgorajšnjih prosilcev in preudarimo nekoliko njih trpko usodo tamdoli. Ubogi delavec in trpin, misli si, da te prej ali slej razmere zanesajo tjadol v slavonske gozdove ali pa v bosanske šume prav v imenovani Drvar, kjer bi se naj tudi s pomočjo naših Lavantskih prispevkov postavila v kratkem času katoliška kapelica s primernim stanovanjem za dušnega pastirja. Ali ti ne bi veselja utripalo srce, če bi ob pogledu na ta skromni božji hram občutil v svoji duši sladko zavest, da si tudi ti zanj mal položil dar v domači cerkvi na oltar?

Kot dan darovanja okoli oltarja za zgradbo kapele v Drvaru se za vse župnijske cerkve določi druga adventna nedelja, ki bo dne 9. decembra 1923. V nedeljo poprej se naj le ta okrožnica vernemu ljudstvu s pridižnic prebere in darovanje oznani. Nabrane milodare in druge prispevke naj častivredni dušni pastirji nemudno potom pristojnega dekanjskega urada posljejo semkaj, da se čimprej izročijo svojemu plemenitemu namenu.

Mnogo se sicer dandanašji daruje in žrtvuje in prosi in pobira v najraznovrstnejše svrhe; pa se tudi mnogo potrebuje zlasti v dnevih sedanje izredne draginje!

V vsem sem vam pokazal, da je treba tako delati in sprejemati slabe, in se spomniti besede Gospoda Jezusa, ker je sam rekel: Veliko bolje je dajati kakor jemati. (Dej. ap. 20, 35). Vsakemu pa, kateri te prosi, daj! (Luk. 6, 30).

V Mariboru, na god sv. škofa Martina, dne 11. novembra 1923.

† Andrej s. r.
škof.

Izdajanje novega homiletsko-katehetskega lista.

Odkar je prenehal izhajati „Duhovni Pastir“ in je postala dobava knjig iz inozemstva silno draga in težavna, slovenska duhovščina vedno bolj pogreša primernega lista, ki bi ji bil s porabno in dobro vsebino v neposredno pomoč pri pripravi na pridige in kateheze.

Zato se je na zadnjem katehetskem shodu v Ljubljani sprožila misel, naj bi se namesto „Duhovnega Pastirja“ začel izdajati nov list, ki bi združil obojni namen ter prinašal poleg izdelanih pridig in katehez homiletične in pedagogične razprave ter praktične navete za uspešno delo na pridižnici in v šoli.

V Regensburgu izhaja na ta način mesečnik „Prediger und Katechet“, ki šteje že 74 letnikov. S skupnim trudom in pri dobri volji bi se dalo nekaj sličnega doseči tudi pri nas.

Zato se gg. duhovniki povabijo, naj po pristojnih dekanijskih uradih čimprej naznanijo tusem svoja imena vsi tisti, ki se strinjajo s hvalevredno namero in ki bi v slučaju, da izide takšni list, bili pripravljeni, ga naročiti, pri njem sodelovati in iz ljubezni do dobre stvari, če bi bilo potrebno, razen naročnine kaj žrtvovati, da bi podjetje moglo premagovati pri sedanjih razmerah neizogibne težave.

Imena so bodo odtod poslala tozadevnemu odboru, ki bo z dotedniki stopil v neposredni stik, da se sporazumno določijo podrobnosti.

Dekaniji uradi so s tem naprošeni, da zberejo, najbolje z dekanijsko okrožnico, predmetna naznanila ter jih vsaj do konca meseca decembra t. l. semkaj pošljejo.

Slovstvo.

Za našega Evharističnega Kralja. Poziv bosenškega odbora ob V. katoliškem shodu v Ljubljani. Samozaložba bos. odbora Marijine družbe pri oo. minoritih v Ptiju. Cena 2 Din. — V južnih delih naše države, zlasti v Bosni in Hercegovini, imamo mnogo zelo revnih katoličanov, ki so si sredi med drugoverci ohranili pravo vero, in ki zdaj med mohamedanci in pravoslavnimi živijo v prav žalostnih razmerah. Zgoraj navedena knjižica prav živo opisuje, kako ubožni in zapuščeni so prostori, ki služijo tem trpinom kot cerkvice, našemu Evharističnemu Kralju pa kot prebivališče, in s kakšnimi težavami se morajo boriti verniki ter njihovi misijonarji, oziroma dušni pastirji. Knjižico je dal z velikimi stroški natisniti Bosenski odbor, ki se je ustanovil v Ljubljani leta 1912 ter si postavil nalog, da po svojih podoborih zbira raznovrstne mile darove za misijone in za cerkvene potrebštine med našimi jugoslovanskimi brati.

Kdor bo knjižico s čutečim srcem prebral, bo ganjen usmiljenja in bo uvidel, da je pred vsem tu treba izdatne pomoći, in da moremo s pospeševanjem bosenških misijonov najlepše zadostiti svoji dolžnosti, utrjevati in širiti božje kraljestvo na zemlji.

Za misijonska podjetja, kakor „Dejanje sv. Deltinstva“, zbiranje prispevkov za afrikanske misijone in za odkup zamorčkov, se kaj rada vnemajo verna in nedolžna srca šolske mladine. Tudi za bogoljubno delo vprid bosenškim katoličanom je iz vrst Evharističnega Zveličarja ljubečih otrok pričakovati najveselejših uspehov. Zato se vsi gg. katehetje in dušni pastirji, ki delujejo v šoli in v mladinskih društvih, prijazno vabijo in lepo prosijo, naj naroče knjižico „Za našega Evharističnega Kralja“ pri zgornjem naslovu v večjem številu ter se naj z besedo in dejanjem potrudijo, da med svojimi učenci in gojenci razpečajo kolikor mogoče mnogo izvodov.

Klaverjev koledar 1924. — Misijonski kaledarček za mladino 1924. — Na prošnjo Klaverjeve misionske družbe se navedena koledarja pripovedata gg. dušnim pastirjem, katehetom in vzgojiteljem v naročilo in širjenje, zlasti med šolsko mladino, ker sta s svojo lepo in zanimivo vsebino pripravno sredstvo, vzbujati in pospeševati zmisel in navdušenje za misijonsko delo. — Naročata se pri družbi sv. Petra Klaverja v Ljubljani, Miklošičeva ulica štev. 3. Cena prvemu je Din. 4,—, drugemu pa Din. 2.50.

Kn. šk. Lavantinski ordinariat v Mariboru,

dne 1. decembra 1923